

OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWA
WARSZAWA, PAŁAC STASZICA, 25-26 LISTOPADA 2022 R.

KSIĘGA ABSTRAKTÓW

Forum Młodych
 Socjologów

OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWA
WARSZAWA, PAŁAC STASZICA, 25–26 LISTOPADA 2022 R.

K S I Ę G A
ABSTRAKTÓW

Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Forum Młodych Socjologów”
została dofinansowana ze środków Ministerstwa Edukacji i Nauki
w ramach programu „Doskonała Nauka”

POLSKIE TOWARZYSTWO SOCJOLOGICZNE
ODDZIAŁ WARSZAWSKI

Szanowni Państwo!

Cieszymy się, że przyjęliście Państwo zaproszenie na Forum Młodych Socjologów. Przypominamy, że ma być ono okazją do przedstawienia swoich przemyśleń teoretycznych, koncepcji planowanych badań lub ich wyników – w życzliwej atmosferze naukowej, sprzyjającej wymianie poglądów i uzyskiwaniu konstruktywnej informacji zwrotnej.

Ta życzliwa atmosfera jest dla nas najważniejszą ideą, ponieważ zdajemy sobie sprawę, że tylko w takich warunkach można się dobrze rozwijać – uczyć nowych umiejętności, dokonywać autorefleksji, można nabywać doświadczeń w prowadzeniu prezentacji naukowych.

Zapewniamy, że prowadzący poszczególne sesje są nastawieni na pomoc Państwu, a ich uwagi czy pytania będą zawsze świadectwem otwartości i przyjazności. Do takiej postawy zachęcamy wszystkich uczestników Forum – pomagajmy sobie nawzajem, uczmy się od siebie!

Mamy nadzieję, że dwa dni spędzone na Forum Młodych Socjologów będą dla Państwa ciekawym doświadczeniem naukowym i że za rok spotkamy się w jeszcze większym gronie.

Na koniec pragniemy skierować kilka słów do osób z większym doświadczeniem, a także czytelników tej „Księgi abstraktów”: prosimy o wyrozumiałość dla czasem niedoskonałych wystąpień i niedoskonałych abstraktów. Forum Młodych Socjologów jest przecież miejscem nabywania doświadczeń przez młodych badaczy, jest miejscem, w którym można popełniać błędy. A nawet warto – po to, aby na nich się uczyć.

Życzymy miłych obrad!

Zarząd Oddziału Warszawskiego
Polskiego Towarzystwa Socjologicznego

PIĄTEK | 25 LISTOPADA 2022

10.00–10.15 – ROZPOCZĘCIE – sala im. Marii Skłodowskiej-Curie
Mikołaj Pawlak – wiceprzewodniczący Zarządu Głównego PTS
Grzegorz Catek – przewodniczący Zarządu Oddziału Warszawskiego PTS

10.15–10.40
 REFERAT MISTRZOWSKI
prof. dr hab. Barbara Fatyga, Uniwersytet Warszawski
 Pokolenia w polskiej socjologii – w życiu społecznym i w mitologii roczników

10.45–12.30 – sesje 1 i 2

SESJA 1 | SALA IM. MARIII SKŁODOWSKIEJ-CURIE | MODERUJE IZABELA BUKALSKA

Julia Adamowicz, Mateusz Kowalczyk, Michał Kwiecień, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
 W oku cyklonu. Obserwacja uczestnicząca jako źródło danych o zarządzaniu kryzysem

Katarzyna Krakowska, Collegium Civitas
 Zapleczka pomocy. Relacja z badań nad praktykami pomagania uchodźcom wojennym z Ukrainy

Kaja Klencka, Sebastian Sosnowski, Uniwersytet Warszawski
 Dlaczego Polacy pomagają uchodźcom z Ukrainy? Analiza tematyczna wybranych grup na Facebooku, organizujących pomoc uchodźcom z Ukrainy

Natalia Beldyga, Politechnika Kowieńska
 Lokalna społeczność przemyku suwalskiego w obliczu kryzysu humanitarnego wywołanego przez inwazję Rosji na Ukrainę

Anna Skiba, Uniwersytet Warszawski
 (Nie)widoczność choroby psychicznej w kontekście społecznej dystrybucji zdrowia

SESJA 2 | SALA IM. HUGONA KOŁŁĄTAJA | MODERUJE PAWEŁ MATUSZEWSKI

Maria Lis, Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie
 Społeczna akceptacja nowych technologii dla klimatu – prezentacja zagadnienia badawczego realizowanego w ramach Szkoły Doktorskiej AGH

Michał Owczarek, Uniwersytet Warszawski
 Społeczna infrastruktura – jak FB odciął mieszkańców Australii od wiadomości

Michał Szewczyk, Uniwersytet Warszawski
 „Licznik uśmiechów” Quantum CX w kontekście inwigilacji

Krzysztof Gajewski, Gabriela Grzyb, Uniwersytet Rzeszowski
 Sztuczna inteligencja jako pomost dla dialogu międzykulturowego

Konrad Ryszard Wysocki, Uniwersytet Warszawski
 Społeczno-moralne życie seksrobotów

12.30–13.00 – przerwa

13.00–14.45 – sesje 3 i 4

SESJA 3 | SALA IM. MARIII SKŁODOWSKIEJ-CURIE | MODERUJE IZABELA BUKALSKA

Aleksandra Wańczyk, Akademia Ignatianum, Muzeum Ziemi Bieckiej
 Osoby wykluczone społecznie w przestrzeni muzealnej – utopijna wizja naprawcza?

Agnieszka Morozowska, Uniwersytet w Białymstoku
 Wspólnotowy i społeczny wymiar wydarzeń kulturalnych na przykładzie festiwalu Up To Date w Białymstoku

Aleksandra Jeglińska, Collegium Civitas
Wybór zajęć sportowych dla dzieci jako praktyka dystynktywna. Przypadek szermierki

Filip Oszczyk, Uniwersytet Jagielloński
Ikoniczny wymiar pamięci społecznej

Agata Stępnik, Uniwersytet Jagielloński
Sztuka narzędziem opresji? Przykłady działania mechanizmów przemocy symbolicznej w KL Auschwitz-Birkenau

SESJA 4 | SALA IM. HUGONA KOŁŁATAJA | MODERUJE PAWEŁ MATUSZEWSKI

Piotr Goś, Uniwersytet Warszawski
Biografia polityczna Andrzeja Leppera a teoria populizmu Ernesto Laclau

Paweł Bącal, Uniwersytet Warszawski
Społeczne wizerunki wójta

Maria Plucińska, Uniwersytet Łódzki
Dyskurs parlamentarny na temat polityki narkotykowej w Stanach Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii

Agata Tymicka, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
Społeczne uwarunkowania postaw seniorów wobec zabezpieczenia finansowego na starość – wyniki badań ilościowych

Mateusz Lewandowski, Szkoła Wyższa Wymiaru Sprawiedliwości
Poczucie bezpieczeństwa w społecznościach lokalnych w kontekście (nie)skuteczności resocjalizacji penitencjarnej

14.45–15.30 – przerwa

15.30–17.15 – sesje 5 i 6

SESJA 5 | SALA IM. MARII SKŁODOWSKIEJ-CURIE | MODERUJE OLGA KOTOWSKA-WÓJCIK

Justyna Józłowicz, Uniwersytet w Białymstoku
Postawy feministyczne wierzących Polek. Perspektywa przedstawicielek czterech wybranych wyznań

Karolina Kurek-Suwała, Collegium Civitas
Patriarchalne i feministyczne wartości w małych grupach społecznych na przykładzie korporacji akademickich. Jakościowe studium funkcjonowania jedynej żeńskiej korporacji akademickiej w Polsce w środowisku męskich korporacji akademickich

Magdalena Kiefer, Uniwersytet Gdański
Kobiety w administracji uniwersyteckiej w perspektywie kolejnych przemian społeczno-historycznych: koncepcja planowanych badań

Sylwia Kwaśniewska, Uniwersytet Śląski
Związki zawodowe. Relikt przeszłości czy realna szansa na poprawę warunków zatrudnienia wśród kobiet?

Helena Marzec-Gołąb, Uniwersytet Warszawski
Kariery kobiet w muzyce w świetle literatury międzynarodowej

SESJA 6 | SALA IM. HUGONA KOŁŁATAJA | MODERUJE JOANNA WRÓBLEWSKA-SKRZEK

Jowita Baran, Uniwersytet Jagielloński
Tożsamość narodowa w działaniu. Odzież zaangażowana w trakcie Narodowego Święta Niepodległości

Marta Wieteska, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Kogo nienawidzimy? Oprawy jako medium komunikacyjne kibiców piłkarskich

Zuzanna Kapciak, Uniwersytet Jagielloński
Tożsamość flagi na Czarnych Protestach – głosem osób nieheteronormatywnych

Mateusz Grzyb, Weronika Jaworska, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego
W co wierzą studenci? – Raport z badania postaw studentów wobec ezoteryki i nowej duchowości

Piotra Walkowiak, Uniwersytet Szczeciński
Ludzie i gołębie: usieciowione relacje międzygatunkowe

SOBOTA | 26 LISTOPADA 2022

9.00–9.05 – ROZPOCZĘCIE

9.05–9.45

REFERAT WPROWADZAJĄCY

dr Danuta Życzyńska-Ciołek, Maciej Melon, Instytut Filozofii i Socjologii PAN

Udostępnianie i archiwizacja materiałów z badań. Prezentacja Repozytorium Danych Społecznych

9.45–11.30 – sesje 7 i 8

SESJA 7 | SALA IM. MARIII SKŁODOWSKIEJ-CURIE | MODERUJE MARTA LUTY-MICHALAK

Aneta Rumak, Uniwersytet Rzeszowski

Metoda biograficzna – znaczenie subiektywności w procesach społecznych. Kilka uwag na kanwie pojęcia podmiotowości Wilhelma Diltheya

Marcin Baumann, Uniwersytet Jagielloński

Sposoby wykorzystania KAD w analizach problemów społecznych współczesnych miast – wyniki badań własnych

Piotr M. Statucki, Uniwersytet Łódzki

„Życie na oślep”? Propozycja badania stosunku do przyszłości w życiu codziennym

Angelika Kapuściak, Olga Korczyńska, Ksawery Olczyk, Uniwersytet Łódzki

Wątpliwości etyczne związane z procesem badawczym na podstawie własnych doświadczeń

Andrzej Strzałkowski, Instytut Filozofii i Socjologii PAN

Konfrontacja dewzrostu z przepisami dotyczącymi działalności gospodarczej – prezentacja empirycznego projektu badawczego

SESJA 8 | SALA IM. HUGONA KOŁŁĄTAJA | MODERUJE OLGA KOTOWSKA-WÓJCIK

Andrzej Frączyński, Uniwersytet Łódzki

Etnografia wielostanowiskowa dyskursów i praktyk terapeutycznych – zarys problematyki

Michał Frąckiewicz, Nikodem Szynol, Uniwersytet Warszawski

Antydepresanty i tożsamość w ramach kultury terapeutycznej

Gabriela Bednarek, Dominika Nikiel, Paulina Delega, Uniwersytet Warszawski

Wymiary tożsamości Anonimowych Alkoholików – trzeźwienie w programie Dwunastu Kroków

Julia Zając, Uniwersytet Jagielloński

Stan wiedzy społeczeństwa polskiego na temat kryzysu bezdomności – raniąca stereotypizacja a edukacja obywatelska

Martyna Olszak, Uniwersytet Warszawski

Podjęcie do (nie)jawności płac w Polsce wśród osób na stanowiskach menedżerskich

11.30–11.45 – przerwa

11.45–13.30 – sesje 9 i 10

SESJA 9 | SALA IM. MARIII SKŁODOWSKIEJ-CURIE | MODERUJE JOANNA WRÓBLEWSKA-SKRZEK

Marta Faustyna Chmielewska, Uniwersytet Warszawski

Zaradna jak swacia, odpowiedzialny jak swat – wzorce kobiecości i męskości w polskiej społeczności na Wileńszczyźnie na podstawie tradycyjnych ról weselnych

Julita Prusak, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu

A Wy, kiedy będziecie mieć dzieci? – stanowisko młodych osób w Polsce wobec perspektywy rodzicielstwa

Maria Malicka, Collegium Civitas

Spoleczna percepcja zawierania przez pary homoseksualne związków partnerskich i małżeństw. Analiza wywiadów pogłębionych z mieszkańcami Piaseczna w dwóch pokoleniach (dziadków i wnuczków)

Joanna Wójcik, Uniwersytet Warszawski

Czy istnieją jeszcze jakieś granice? Analiza obrazu współczesnych związków i relacji młodego pokolenia

Wiktoria Woźniak-Konieczka, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Systemowy aspekt outsourcingowania opieki rodzicielskiej opiekunkom-imigrantkom

SESJA 10 | SALA IM. HUGONA KOŁŁĄTAJA | MODERUJE GRZEGORZ CAŁEK

Kamila Albin, Uniwersytet Warszawski

Proces stawania się aktywistką w autobiograficznych narracjach kobiet z niepełnosprawnością

Mateusz Gregorski, Uniwersytet Warszawski

Porównanie systemów wsparcia dla studentów z niepełnosprawnościami na uczelniach polskich i hiszpańskich

Julia Wiśniewska, Anna Cybulska, Uniwersytet Warszawski

Badanie świadomości spektrum autyzmu oraz ADHD wśród studentów Uniwersytetu Warszawskiego

Julia Zając, Uniwersytet Łódzki

Kategoria obcości w perspektywie klasowej

Anna Boruc, Uniwersytet Jagielloński

Wytwarzanie kapitału moralnego w narracji Black Lives Matter

13.30 – ZAKOŃCZENIE

Julia Adamowicz, Mateusz Kowalczyk, Michał Kwiecień

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej

W oku cyklonu. Obserwacja uczestnicząca jako źródło danych o zarządzaniu kryzysem

Podczas wystąpienia zaprezentujemy nasze wnioski z obserwacji w projekcie „W oku cyklonu”. Zaczynając od przestrzeni, w której prowadziliśmy nasze obserwacje, a konkretniej – dworca PKP oraz PKS, odwołamy się również do zachowań i interakcji, jakie miały miejsce na samym dworcu pomiędzy uchodźcami, wolontariuszami i innymi przebywającymi tam osobami. W naszym wystąpieniu zawrzemy również bardziej szczegółowe informacje na temat uchodźców, takie jak chociażby ich zachowanie zaraz po przybyciu na teren samego dworca oraz gdzie się udawali w pierwszej kolejności.

Katarzyna Krakowska

Collegium Civitas

Zaplecza pomocy. Relacja z badań nad praktykami pomagania uchodźcom wojennym z Ukrainy

Inwazja Rosji na Ukrainę z 24 lutego 2022 r. wywołała wielką falę uchodźczą. Znaczna część uciekających przed wojną trafiła do Polski, gdzie w pierwszych dniach, tygodniach i miesiącach spotkali się z niezwykle serdecznym przyjęciem społeczeństwa. Owa reakcja społeczeństwa, praktyki pomagania i związane z nimi emocje znalazły się w polu zainteresowania badaczek i badaczy z Instytutu Socjologii CC. W swoim wystąpieniu przedstawię pewien wyimek z badań realizowanych wiosną i latem 2022 r. w duchu teorii ugruntowanej (obserwacje uczestniczące, autoetnografie, wywiady pogłębione). Skupię się na praktykach pomagania na zapleczach, a więc w obszarach, gdzie osoby pomagające nie miały bezpośredniego kontaktu z uchodźcami. Opowiem o praktykach sieciowania, organizacji i koordynacji pracy, a także zaopatrywania punktów pomocowych, o motywach wyboru tego obszaru działania i emocjach związanych z pomaganiem na zapleczach.

Kaja Klencka, Sebastian Sosnowski

Uniwersytet Warszawski

Dlaczego Polacy pomagają uchodźcom z Ukrainy? Analiza tematyczna wybranych grup na Facebooku, organizujących pomoc uchodźcom z Ukrainy

Celem prezentacji jest przedstawienie najczęściej deklarowanych motywacji pomocy uchodźcom z Ukrainy, wyodrębnionych na podstawie analizy tematycznej dyskusji na wybranych grupach pomocowych na Facebooku. Po ataku Rosji na Ukrainę w lutym br. Polacy pomagali uchodźcom z Ukrainy na niespotykaną dotychczas skalę. Jednak wciąż wiemy mało o motywach, jakimi kierowali się pomagający. Prezentowane wyniki badań powstały na podstawie analizy tematycznej (Braun, Clarke 2008) treści pochodzących z najbardziej popularnych grup na Facebooku, organizujących pomoc Ukraincom. Analizę prowadziliśmy za pomocą programu Atlas.ti. Do próby włączyliśmy 248 postów i ponad 47 tys. komentarzy. Najważniejsze wyróżnione motywacje obejmują pobudki moralne, pomoc ze względu na historię polsko-ukraińską, wyobrażenia o narodzie polskim i samych uchodźcach oraz potencjalne korzyści dla Polaków związane z udzielaną pomocą. W trakcie prezentacji przedstawimy też deklarowane obawy komentujących i potencjalne obszary sporu z goszczonymi.

Natalia Bełdyga
Politechnika Kowieńska

Lokalna społeczność przesmyku suwalskiego w obliczu kryzysu humanitarnego wywołanego przez inwazję Rosji na Ukrainę

Rosyjska inwazja na Ukrainę doprowadziła do chaosu, bezsilności, niepewności odczuwanych nie tylko na Ukrainie, ale też w innych częściach świata, dotkniętych tym bezprecedensowym wydarzeniem. To, co w obliczu tej złożonej i niepewnej rzeczywistości dało wielu grupom społecznym poczucie sprawstwa i co pozwoliło im wzmocnić poczucie wspólnoty i być bardziej odpornym na kryzys, był udział w oddolnych i bezinteresownych inicjatywach społecznych na rzecz ukraińskich uchodźców. Już kilka dni po dokonaniu inwazji jako pierwsi na dworcu PKP w Suwałkach na uchodźców z Ukrainy czekali członkowie grupy Anioły z Dworca PKP, społeczności, która powstała oddolnie w reakcji na ten kryzys. Celem referatu jest zdekonstruowanie reakcji lokalnej społeczności przesmyku suwalskiego, uznanego za najsłabszy punkt NATO, na kryzys humanitarny wywołany przez rosyjską inwazję na Ukrainę.

Anna Skiba
Uniwersytet Warszawski

(Nie)widoczność choroby psychicznej w kontekście społecznej dystrybucji zdrowia

W wystąpieniu autorka przyjrzy się zjawisku (nie)widoczności choroby psychicznej w Polsce i Indonezji. Autorka przedstawi wyniki swoich badań, przeprowadzonych w Indonezji (2019/2020 r.). Z analiz 31 wywiadów pogłębionych wynika, że mieszkańcy Jawy postrzegają chorobę psychiczną jako coś, co można łatwo dostrzec. Osoby chore psychicznie, według rozmówców, przejawiają zauważalne symptomy, takie jak agresja, brak kontroli nad zachowaniem czy łamanie panujących w społeczeństwie norm. Zapytani o objawy chorób psychicznych, rozmówcy jedynie sporadycznie odnosili się do emocji czy uczuć. Autorka stawia tezę, że w Indonezji, inaczej niż w Polsce, możemy mówić o widoczności choroby psychicznej. Wyniki zostaną przeanalizowane w ramach koncepcji społecznej dystrybucji zdrowia. Autorka będzie się zastanawiać, w jaki sposób kultura polska i indonezyjska a także charakterystyka obywateli tych państw mogą mieć związek z definiowaniem przez nich choroby psychicznej w kategoriach (nie)widoczności.

Maria Lis

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie

*Spółeczna akceptacja nowych technologii dla klimatu –
prezentacja zagadnienia badawczego realizowanego w ramach
Szkoły Doktorskiej AGH*

W referacie zaprezentuję zagadnienie badawcze, jakie zamierzam podjąć w ramach doktoratu w Szkole Doktorskiej AGH oraz przedstawię pomysł na jego realizację. Celem projektu jest ustalenie poziomu wiedzy, percepcji i społecznej akceptacji nowych technologii energetycznych (wiatrowej, wodorowej, sekwestracji CO₂) wśród mieszkańców Małopolski oraz ustalenie czynników je warunkujących. Ramę teoretyczną stanowią koncepcje U. Becka i A. Giddensa. Zagadnienie to przynależy do społecznego wymiaru technologii oraz socjologii środowiska. Jeden z problemów badawczych, rozważanych w ramach socjologii środowiska, który zajmuje moją uwagę, sprowadza się do pytań o rozwój i wdrażanie przyjaznych środowisku technologii. W planowanych badaniach zastosuję triangulację metod badawczych. Przeprowadzę ilościowe, regionalne badania socjologiczne w województwie małopolskim (CATI) oraz lokalne jakościowe badania (IDI) – studium przypadku gminy położonej w Małopolsce.

Michał Owczarek

Uniwersytet Warszawski

*Spółeczna infrastruktura – jak FB odciął mieszkańców Australii
od wiadomości*

W swoim referacie przedstawię podstawy teoretyczne i wstępne wyniki badania, które przygotowuję w ramach pracy magisterskiej. Próbuję odpowiedzieć na pytanie, jak to możliwe, że FB zaprezentował pokaz siły i wszedł w negocjacje z suwerennym państwem. W ramach case study śledzę genezę, przebieg, aktorów i stawki konfliktu z 2021 r. Jako podpora teoretyczna służą mi trzy główne trzony teorii – teoria stosu Benjamina Brattona, teoria neofeudalizmu oraz STS (skupione na problematyce infrastruktury). W swoim wystąpieniu zaproponuję także wyjaśnienie tego, co się wydarzyło – mianowicie uważam, że FB stał się społeczną infrastrukturą zachodnich społeczeństw, a więc dostęp do niej jest krytyczną kwestią strategiczną i może być wykorzystywany do lewarowania pozycji w negocjacjach.

Michał Szewczyk

Uniwersytet Warszawski

„Licznik uśmiechów” Quantum CX w kontekście inwigilacji

Celem wystąpienia będzie krytyczny namysł nad „licznikiem uśmiechów” Quantum CX i jego społecznym odbiorem. Niedługo miną dwa lata od upadku pomysłu mierzenia liczby uśmiechów osób pracujących w obsłudze klienta, co pozwala z perspektywy ocenić jego koncepcyjne problemy i przedstawić wnioski związane z analogicznymi projektami z branży. Obiektem analizy będą wybrane wypowiedzi prezesa Quantum CX, artykuły branżowe nt. urzędzenia oraz obecne kierunki rozwoju oprogramowania „rozpoznającego emocje”. Zostaną one skonfrontowane ze standardami etycznej sztucznej inteligencji oraz konsekwencjami praktyk zarządzających opartych na kwantyzującej inwigilacji, tj. nadzorze wykorzystującym automatycznie pozyskiwane wskaźniki niemerytoryczne. Finalnie temat zostanie odniesiony do problematyki technocenu ze szczególnym uwzględnieniem praw interakcji człowieka z technosferą (Haff 2014).

Krystian Gajewski, Gabriela Grzyb

Uniwersytet Rzeszowski

Sztuczna inteligencja jako pomost dla dialogu międzykulturowego

Rozwój sztucznej inteligencji umożliwił społeczeństwu płynniejsze wykonywanie czynności. Stający się na naszych oczach rozwój technologii i techniki niweluje bariery odległościowe oraz komunikacyjne. Sztuczna inteligencja wymaga od nas coraz większych kompetencji związanych z posługiwaniem się urządzeniami elektronicznymi, umiejętności techniczne są coraz bardziej pożądane. Nie można jednak zapomnieć o tym, iż rozwój sztucznej inteligencji jest powodowany przez czynnik ludzki. Rozwój sztucznej inteligencji co prawda prowadzi do usprawnienia relacji interpersonalnych, natomiast w innej perspektywie powoduje osłabienie ich mocy. Coraz częściej rozmowy codzienne, biznesowe a nawet pomiędzy osobami będącymi w związku prowadzone są za pomocą portali społecznościowych, a ekwiwalentem rozmówcy stają się kamery smartfonów i laptopów. Rozwój sztucznej inteligencji pozwolił na pozbycie się barier komunikacyjnych, a spora część wykonywanych do tej pory przez ludzi czynności jest powierzana asystentom głosowym czy chatbotom. Ten rodzaj komunikacji, odbywający się na płaszczyźnie człowiek – sztuczna inteligencja, wymaga na nowo zdefiniowania pojęcia komunikacji interpersonalnej. Ponadto ewolucja rozszerzonej rzeczywistości umożliwia ludziom doświadczyć niemal rzeczywistych spotkań dzięki technologii Virtual Reality. Technologia ta pozwoliła na komunikowanie się pomiędzy osobami pochodzącymi z miejsc odmiennych kulturowo. Warto wspomnieć również o technologii pozwalającej na tłumaczenie obcych języków na żywo, co czyni dialog międzykulturowy prostszym niż kiedykolwiek. W pracy skupiono się na roli sztucznej inteligencji, rozszerzonej rzeczywistości w komunikacji interpersonalnej oraz dialogu międzykulturowym. Dokonano analizy skutków, jakie ona za sobą niesie zarówno dla społeczeństwa, jak i dla całych kultur. Ponadto podjęto temat znaczenia interakcji interpersonalnych w świecie, w którym komunikacja z AI jest intuicyjna i nie stanowi problemu dla przeciętnego użytkownika.

Konrad Ryszard Wysocki

Uniwersytet Warszawski

Spoleczno-moralne życie seksrobotów

Podczas mojego wystąpienia będę się skupiać na temacie dotychczas słabo opisanym w polskiej literaturze przedmiotu – seksie robotów. Wraz z rozwojem technologii pojawiają się coraz to nowe dylematy natury społecznej i moralnej. Skoncentruję się na trzech, ważnych z mojej perspektywy, aspektach. Po pierwsze – przedstawię podstawowe informacje na temat seksrobotów oraz pokażę trzy ramy teoretyczne pomocne do analizy tego zjawiska (tj. teoria dewiacji, teoria symulaków, panika moralna). Po drugie – przedstawię głosy poparcia i krytyki wobec projektowania seksrobotów oraz pokażę wybrane przykłady empiryczne. Po trzecie – przedstawię możliwe dylematy etyczne związane z użytkowaniem i projektowaniem seksrobotów.

Aleksandra Wańczyk

Akademia Ignatianum, Muzeum Ziemi Bieckiej

Osoby wykluczone społecznie w przestrzeni muzealnej – utopijna wizja naprawcza?

Choć mój dyplom ukończenia studiów zaświadcza o tytule muzeologa, w praktyce moje zainteresowania badawcze i praca zawodowa ściśle wiążą się z człowiekiem. W swoim wystąpieniu chciałabym poruszyć problematykę odbiorców o różnych potrzebach, co stanowi moje główne zainteresowanie badawcze, które rozwijam naukowo w Szkole Doktorskiej krakowskiej Akademii Ignatianum. Biorąc pod uwagę zmieniającą się misję muzeum – czyli przejście z modelu muzeum templum (świętynia sztuki) na typ muzeum forum (opiniotwórcza agora) – obecność ludzi jest coraz częściej ważniejsza od planu zagospodarowania przestrzeni wystawienniczej. Jak jednak wygląda ta tendencja wobec osób wykluczonych społecznie? Czy ich obecność w instytucjach kultury (tu: muzeach) ma szansę być ich „trzecim miejscem”? Choć odpowiedź na te pytania nie jest prosta, postaram się podczas mojego wystąpienia przedstawić najważniejsze aspekty współczesnego muzealnictwa. Muzealnictwa realnie oddziałującego na społeczeństwo.

Agnieszka Morozowska

Uniwersytet w Białymstoku

Wspólnotowy i społeczny wymiar wydarzeń kulturalnych na przykładzie festiwalu Up To Date w Białymstoku

Niniejsza praca poświęcona jest moim rozważaniom na temat wspólnotowego wymiaru wydarzeń kulturalnych, ich potencjału w tworzeniu społeczności inkluzywnych oraz wpływu na rzeczywistość społeczną. W opisywaniu poszczególnych tendencji i procesów nawiązywać będę do przykładu festiwalu Up To Date w Białymstoku, który był moim głównym punktem odniesienia i źródłem inspiracji. Zawarte w referacie spostrzeżenia i wnioski są wynikiem moich własnych obserwacji, przeprowadzonych badań ilościowych oraz jakościowych i uzupełnione są wybraną literaturą. W swoich refleksjach poruszę wątek powstawania mentalnych obrazów wspólnoty, więzi społecznych, poczucia tożsamości i świadomości „my”, akcji prospołecznych i zacieraania się granic międzygeneracyjnych. Odwołam się również do zjawiska *communitas* w ujęciu Victora Turnera. Celem tej pracy jest przedstawienie różnego rodzaju festiwali i wydarzeń muzycznych jako środowisk sprzyjających wykształcaniu się więzi zrzeszeniowej, budowaniu wspólnoty i wprowadzaniu zmiany społecznej.

Aleksandra Jeglińska

Collegium Civitas

Wybór zajęć sportowych dla dzieci jako praktyka dystynktywna. Przypadek szermierki

Szermierka jest w Polsce sportem niszowym, obecnie uprawianym przez 624 dzieci (podana liczba zawodników jest zapisana na podstawie zarejestrowanych zawodników w kategorii dzieci na stronie Polskiego Związku Szermierczego). Jako zawodniczka, uprawiająca szermierkę od 9. roku życia, a zarazem studentka socjologii postanowiłam przeanalizować, co stoi za decyzjami rodziców o wysyłaniu dzieci na zajęcia szermierki. W swoim wystąpieniu pragnę przedstawić i poddać ocenie uczestniczek i uczestników Forum Młodych Socjologów koncepcję mojej pracy dyplomowej, w której zamierzam przetestować hipotezę, według której wysyłanie dzieci na szermierkę jest praktyką dystynktywną stosowaną świadomie przez rodziców w celu

podwyższenia swojego statusu. Fundamentem teoretycznym mojej pracy będzie koncepcja kapitałów Pierre’a Bourdieu. Natomiast podstawę empiryczną będą stanowili wywiady pogłębione, które przeprowadzę zimą z rodzicami osób w różnym wieku trenujących szermierkę.

Filip Oszczyk

Uniwersytet Jagielloński

Ikoniczny wymiar pamięci społecznej

W studiach nad pamięcią pamięć społeczna bywa konceptualizowana jako dominująca w danej społeczności narracja na temat przeszłości. Takie określenie pamięci sugeruje, że posiada ona określoną strukturę i kształt, który może zostać wydobyty przez badacza w toku analizy. W konceptualizacji pamięci społecznej zaproponowanej przez autora pamięć społeczną bardziej niż jako narrację należy przedstawić jako zbiór ikon odnoszących się do przeszłych wydarzeń lub postaci. Ikona jest rozumiana za Jeffreyem Alexandrem jako kondensacje podzielanych społecznie znaczeń ucieleśnione w konkretnej formie. Konsekwencją tej interpretacji jest „nieciągłość” pamięci, która skupia się na poszczególnych postaciach i wydarzeniach, niosących ze sobą określony ładunek symboliczny. Raczej niż wiedza o określonych wydarzeniach, które układają się w ciąg przyczynowo-skutkowy, pamięć jest zbiorem elementów odnoszących się do przeszłości, które kondensuje pewne znaczenia istotne dla danej grupy.

Agata Stępnik

Uniwersytet Jagielloński

Sztuka narzędziem opresji? Przykłady działania mechanizmów przemocy symbolicznej w KL Auschwitz-Birkenau

Celem instytucji totalnej (Goffman 1961), za jaką uznać można kompleks nazistowskich obozów koncentracyjnych i zagłady Auschwitz-Birkenau (Konecki 1985), było kontrolowanie wszelkich aspektów funkcjonowania i działalności osadzonych. Ich fizyczny i intelektualny potencjał podlegał niezliczonym regulacjom. Nie inaczej było w wypadku twórczości artystycznej. Za legalną działalność artystyczną uznawano tylko tę „oficjalną”, a więc wykonywaną na zlecenie władz obozowych w ramach specjalnie do tego celu przygotowanych warsztatów. Zarówno w odniesieniu do tworzących ją więźniarek i więźniów, jak i zlecających przedstawicieli władz obozowych, sztuka tworzona w KL Auschwitz-Birkenau pełniła szereg funkcji – od estetycznej do poznawczej (Golka 1996). Właśnie dlatego chciałabym przyjrzeć się tym funkcjom i podjąć próbę analizy oficjalnej sztuki jako specyficznego narzędzia przemocy symbolicznej (Bourdieu 1989) w kacecie, zarówno w relacji nadzorca-więziona/a, jak i w relacjach między osadzonymi.

Piotr Goś
Uniwersytet Warszawski

Biografia polityczna Andrzeja Leppera a teoria populizmu Ernesto Laclau

Wystąpienie ma na celu wyjście od biografii politycznej Andrzeja Leppera do teorii populizmu Ernesto Laclau. Wybrane przemówienie lidera samoobrony oraz jeden dokument programowy partii zostaną poddane analizie za pomocą kategorii Laclau, takich jak łańcuch ekwiwalencji, partykularne roszczenia itp.

Paweł Bącal
Uniwersytet Warszawski

Spoleczne wizerunki wójta

W małych gminach, zwłaszcza wiejskich, społeczny wizerunek wójta wydaje się dość specyficzny. Składają się na niego obrazy urzędnika publicznego (z emfazą można wręcz powiedzieć, że emanacji państwa) oraz sąsiada czy znajomego. W związku z powyższym nasuwa się pytanie, który wizerunek jest tu przeważający. Jest ono tym bardziej zasadne, że literatura poświęcona wizerunkom i władzy symbolicznej jest poświęcona w największej mierze instytucjom bardzo od obywateli oddalonych, takich jak Trybunał Konstytucyjny czy Prezydent. Celem referatu jest przedstawienie projektu badawczego poświęconego powyższemu zagadnieniu. Przedstawiony zostanie jego kontekst teoretyczny oraz metodologiczny, składający się w największej mierze z wywiadów bezpośrednich. Dodatkowymi czynnikami analizy będzie społeczne rozpoznawanie kompetencji wójta jako organu gminy, jak również żądanego od niego stylu przywództwa. W referacie zostaną przedstawione także wyniki badania pilotażowego.

Maria Plucińska
Uniwersytet Łódzki

Dyskurs parlamentarny na temat polityki narkotykowej w Stanach Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii

Pod koniec XIX wieku uzależnienia stały się poważnym problemem społecznym, a rządy wielu państw zaczęły zastanawiać się, jak ten problem rozwiązać. Najbardziej zaangażowanymi państwami były Stany Zjednoczone, które podniosły temat na arenie międzynarodowej, oraz Wielka Brytania, rozważająca problem również w kontekście swoich kolonii. Co ciekawe, chociaż oba kraje są do siebie bardzo zbliżone kulturowo, to dyskusja w nich potoczyła się inaczej. Stany Zjednoczone stały się orędownikiem wprowadzenia prohibicji, natomiast Wielka Brytania uznała, że prohibicja jedynie pogorszy istniejącą sytuację. Dyskusja na temat najodpowiedniejszej polityki narkotykowej toczy się po dziś dzień w wielu krajach. W wystąpieniu chciałabym przedstawić wyniki analizy narracyjnej dyskursów parlamentarnych w obu krajach. Przedmiotem analizy były stenogramy z posiedzeń, na których dyskutowano obecnie obowiązujące ustawy z zakresu polityki narkotykowej.

Agata Tymicka

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

Spoleczne uwarunkowania postaw seniorów wobec zabezpieczenia finansowego na starość – wyniki badań ilościowych

Celem wystąpienia jest przedstawienie wyników badań ilościowych, które przeprowadzono na grupie 511 seniorów z województwa łódzkiego oraz lubelskiego. Próba badawcza reprezentowana była przez mieszkańców domów pomocy społecznej, słuchaczy Uniwersytetów Trzeciego Wieku oraz uczestników dziennych domów seniora. Badania przeprowadzono za pomocą narzędzia ankiety tradycyjnej oraz elektronicznej. Podczas prezentacji omówione zostaną częściowe wyniki badań, które dotychczas udało się opracować, a także obszary trudności, z którymi autorka zmierzyła się podczas przeprowadzania badań na tak specyficznej próbie badawczej, jaką są osoby starsze. Ponadto omówiona zostanie także dalsza koncepcja badań, bowiem planowane jest uzupełnienie wyników badań ilościowych poprzez przeprowadzenie wywiadów IDI.

Mateusz Lewandowski

Szkoła Wyższa Wymiaru Sprawiedliwości

Poczucie bezpieczeństwa w społecznościach lokalnych w kontekście (nie)skuteczności resocjalizacji penitencjarnej

Wskaźnik recydywy w Rzeczypospolitej Polskiej w porównaniu do wskaźników w innych krajach europejskich kształtuje się na wysokim poziomie. Reakcją organów państwa na to niekorzystne zjawisko jest wzrastająca od ponad dekady liczba programów resocjalizacyjnych realizowanych w jednostkach penitencjarnych (nie uwzględniając okresu pandemii COVID-19). Negatywnego trendu polegającego na wzroście wskaźnika recydywy nie udaje się jednak zniwelować, pomimo znacznej liczby i wysokiej wartości merytorycznej programów resocjalizacyjnych oraz dużego zaangażowania Służby Więziennej w ich praktyczną realizację. Może wskazywać to na nieskuteczność tych programów, jednak pomiar skuteczności resocjalizacji penitencjarnej wyłącznie na podstawie wskaźnika recydywy może prowadzić do błędnych wniosków. W norweskiej myśli penitencjarnej dominuje przekonanie, że oddziaływania penitencjarne i resocjalizacyjne są skuteczne wówczas, gdy są one na tyle dobre, że nie budzi społecznych obaw zamieszkanie w sąsiedztwie byłego więźnia. Podczas pobytu w zakładzie karnym służby penitencjarne powinny dokonać przekształceń w osobowości skazanego w takim stopniu, aby po opuszczeniu zakładu były więzień funkcjonował w sposób społecznie akceptowalny. Na podstawie opinii osób mieszkających w sąsiedztwie byłych skazanych uzyskanych w wyniku przeprowadzonych badań ilościowych opisano (nie)skuteczność resocjalizacji penitencjarnej w Rzeczypospolitej Polskiej oraz przedstawiono, w jaki sposób koreluje ona z poczuciem bezpieczeństwa w społecznościach lokalnych.

Justyna Józłowicz

Uniwersytet w Białymstoku

Postawy feministyczne wierzących Polek. Perspektywa przedstawicielek czterech wybranych wyznań

Badania dotyczące religijności pokazują, że kobiety w Polsce są dziś nieco bardziej religijne niż mężczyźni. Wysoki odsetek kobiet deklarujących wiarę może dziwić, jeśli weźmiemy pod uwagę opisywaną w literaturze przedmiotu tendencję do sekularyzowania się społeczeństw europejskich, a także dynamiczne przemiany sfery publicznej w Polsce oraz rolę, jaką w tych przemianach odgrywały kobiety. Sprzeciwiały się one ostatnio zmianom prawa aborcyjnego przede wszystkim w formie „czarnych protestów” i Strajków Kobiet. Manifestacje te cieszyły się masowym poparciem społecznym, a udział w nich lub wspieranie wybranych postulatów deklarowały także osoby wierzące. Celem przedstawianego przeze mnie projektu jest zbadanie i opis doświadczeń wierzących Polek – przedstawicielek czterech wyznań: katolickiego, prawosławnego, ewangelickiego i muzułmańskiego, które prezentują postawy profeministyczne. Szczególnie interesujący wydaje mi się proces „uzgadniania” własnej religijności (w tym także swojego „miejsca” we wspólnocie Kościoła) z akceptacją dla postulatów feministycznych.

Karolina Kurek-Suwała

Collegium Civitas

Patriarchalne i feministyczne wartości w małych grupach społecznych na przykładzie korporacji akademickich. Jakościowe studium funkcjonowania jedynej żeńskiej korporacji akademickiej w Polsce w środowisku męskich korporacji akademickich

Referat dotyczy studenckiego ruchu korporacyjnego i wartości, którymi kierują się jego członkowie i członkinie na przykładzie jedynej działającej współcześnie żeńskiej korporacji akademickiej w Polsce – Platerii Varsoviensis (PV). Prowadząc badanie chciałam odkryć, w jaki sposób PV jest odbierana w konserwatywnym świecie męskich korporacji złożonych z powiązanych ze sobą małych grup społecznych. Interesowało mnie, czy grupa kobiet postępująca według zasad korporacyjnych burzy normy w badanym świecie. Przedmiotem analizy były występujące w tych grupach feministyczne i patriarchalne wartości. Na podstawie badań jakościowych starałam się pokazać, czym się kierują, jakie mają wartości, jakie trudności spotkały kobiety, które postanowiły stworzyć swoją organizację w środowisku dotychczas przeznaczonym tylko dla mężczyzn. Ruch korporacyjny jest wyjątkowym przykładem pozornie nieistniejącej kultury studenckiej. W wystąpieniu pokażę, jak funkcjonuje Plateria Varsoviensis. Jest ona przykładem małej, ekskluzywnej grupy formalnej, która jest stowarzyszeniem. Wykazuje się dużymi zażyłościami między członkiniami, które wspólnie walczą z przeciwnościami patriarchalnego środowiska, co jeszcze bardziej umacnia ich relacje. Dzięki obecności w ruchu członkinie poszerzają swój kapitał kulturowy i społeczny.

Magdalena Kiefer

Uniwersytet Gdański

Kobiety w administracji uniwersyteckiej – w perspektywie kolejnych przemian społeczno-historycznych: koncepcja planowanych badań

Kobiety w administracji uniwersyteckiej — w perspektywie kolejnych przemian społeczno-historycznych to temat powstającej pracy doktorskiej. Na podstawie wywiadów pogłębionych opartych na luźnym scenariuszu chcę dokonać analizy perspektywy kobiet pracujących w administracji uczelni. Projekt bierze pod uwagę istnienie punktów zwrotnych w historii Polski, mających wpływ na badane zagadnienie. Są nimi z jednej strony rok 1989 i upadek systemu komunistycznego w Polsce, a z drugiej strony rok 2004, oznaczający wejście kraju w struktury Unii Europejskiej. Praca doktorska zakłada poszukiwanie i przeanalizowanie pojawiających się różnic w zawodzie ze względu na czas jego wykonywania. Z tego też względu grupa badawcza będzie zróżnicowana na 3 podgrupy. Celem będzie uchwycenie nie tylko perspektywy mała przebadanej, jak do tej pory, grupy badawczej, ale także pokazanie zmian, jakim podlega instytucja uniwersytetu w perspektywie czasu.

Sylwia Kwaśniewska

Uniwersytet Śląski

Związki zawodowe. Relikt przeszłości czy realna szansa na poprawę warunków zatrudnienia wśród kobiet?

Zmiany obyczajowe, związane z dążeniem do równości płci, nie ominęły rynku pracy. Kobiety są dzisiaj obecne prawie we wszystkich zawodach, jednak warunki zatrudnienia, niewidzialne bariery oraz obecna dominacja struktur patriarchalnych nie pozwalają na pełną równość. Czy związki zawodowe są odpowiedzią na dyskryminację płciową, niekorzystne warunki pracy, labilność etatów? Referat jest próbą odnalezienia odpowiedzi na to pytanie. Będą one poszukiwane na podstawie perspektywy teoretycznej z uwzględnieniem czynników historycznych, które pozwolą przejść do analizy współczesnych problemów kobiet aktywnych zawodowo. W referacie omówię część empiryczną, gdzie przyjrzę się perspektywie pracujących kobiet, które wzięły udział w badaniu opartym na technice ankiety wywiadu. Funkcjonowanie kobiet na rynku pracy, zdefiniowanie potrzeb i skonfrontowanie ich z działalnością związków zawodowych to istotna kwestia związana z życiem każdego człowieka w społeczeństwie.

Helena Marzec-Gołąb

Uniwersytet Warszawski

Kariery kobiet w muzyce w świetle literatury międzynarodowej

Światowa literatura z dziedziny socjologii kultury i socjologii pracy, w tym karier artystycznych i zawodów kreatywnych, jest bogata. Jednocześnie zawiera wiele wątków poruszonych w mniejszym zakresie przez polskich badaczy. W wystąpieniu poruszę wątki socjalizacji zawodowej kobiet w muzyce, skupiając się na najciekawszych hipotezach z literatury polsko-, angielsko- i francuskojęzycznej.

Jowita Baran

Uniwersytet Jagielloński

Tożsamość narodowa w działaniu. Odzież zaangażowana w trakcie Narodowego Święta Niepodległości

Zaangażowana odzież to ubrania, które nawiązują do problemów społecznych istotnych dla określonych grup lub zbiorowości. Mają swoje znaczenia – niosą przesłania, są zakładane intencjonalnie. W prezentacji spojrzę na dwa wydarzenia, które miały miejsce 11 listopada 2021 r. Pierwszym jest Marsz Niepodległości, organizowany przez grupy nacjonalistyczne, drugim kontrdemonstracja środowiska anarchistycznego i lewicowego. Materiał zebrałam podczas obserwacji w ramach przygotowania pracy doktorskiej poświęconej roli, jaką odgrywa zaangażowana odzież w konstruowaniu tożsamości narodowej. Na podstawie omawianych zdjęć zastanowię się nad tym, co wykorzystywane elementy ubrania, symbole mogą powiedzieć nam o wizji narodu, jaką prezentują ich właściciele. Celem jest porównanie wzorów wykorzystania zaangażowanej odzieży w czasie tych wydarzeń. Interesuje mnie, po jakie symbole sięgają uczestnicy obu wydarzeń? Jakie znaki są ze sobą najczęściej zestawiane? W prezentacji zastanowię się nad tym, jak wzory symboli korespondują z dychotomią etnicznej i obywatelskiej wizji narodu (m.in. Kohn 1945, Smith 1991, Larsen 2017, Wysocki 2020, Zubrzycki 2001, 2002).

Marta Wieteska

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Kogo nienawidzimy? Oprawy jako medium komunikacyjne kibiców piłkarskich

Świat najbardziej zaangażowanych fanów drużyn piłkarskich jest bardzo hermetyczny. Chociaż badaczom trudno zgłębić wnętrza grup kibicowskich – szczególnie ultras – możliwe jest zbadanie ich wartości za pomocą analizy opraw, prezentowanych podczas meczy. Stereotyp kibica wiąże się z silnym, agresywnym męzczyzną o konserwatywnych poglądach. A jak wygląda kibic, z którego zdejmujemy stereotypową otoczkę? Celem niniejszego wystąpienia jest wskazanie, kogo – bądź czego – nienawidzą ultrasi, jakie wartości kontestują i w jaki sposób to robią. Współcześni kibice mierzą się z ogólnymi regulaminami, zakazami oraz karami pieniężnymi za nieodosowne zachowanie – więc jak prezentują nienawiść na trybunie? Wyniki analizy wskazują, iż kibice odnoszą się negatywnie do szerokiego spektrum wydarzeń oraz grup. Wypowiedź prezentowana na podstawie analizy banerów, flag oraz sektorówek przedstawionych w „Kotle” (sektorze ultrasów Lecha Poznań) podczas rozgrywek Ekstraklasy w latach 2017–2021.

Zuzanna Kapciak

Uniwersytet Jagielloński

Tęczowe flagi na Czarnych Protestach – głosem osób nieheteronormatywnych

Wystąpienie ma na celu zaprezentowanie wyników badań w ramach pracy licencjackiej dotyczącej aktywizmu politycznego osób nieheteronormatywnych. Zostaną one uzupełnione o queerowe głosy z konkursu „Nieposłuszne 2020. Konkurs na pamiętniki/dzienniki oporu”, zorganizowanego przez Zakład Badań Problemów Ludnościowych IS UJ. W przeprowadzonych badaniach aktywizm jest zdefiniowany jako aktywności podejmowane w sferze publicznej. Tematyka badań jest poświęcona osobom nieheteroseksualnym i ich zaangażowaniu w protesty i strajki kobiece w latach 2016

i 2020–2021. Zostały przeprowadzone badania jakościowe, podczas których zostały przeprowadzone wywiady narracyjno-biograficzne. Zastosowano teorię ugruntowaną. Badania miały na celu poznanie doświadczeń, emocji i perspektyw osób nieheteronormatywnych. Podczas wystąpienia zostanie omówione jak queerowa tożsamość wpływa na aktywizm polityczny; w jaki sposób osoby nieheteronormatywne angażują się w protesty; jakie emocje towarzyszyły im podczas tych wydarzeń.

Mateusz Grzyb, Weronika Jaworska
 Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego

W co wierzą studenci? – Raport z badania postaw studentów wobec ezoteryki i nowej duchowości

W referacie omówione zostaną wyniki z badania „Postawy studentów warszawskich uczelni wobec ezoteryki i nowej duchowości”, przeprowadzonego w roku akademickim 2021/22. W erze internetu, indywidualizacji, globalizacji i sekularyzacji, mamy do czynienia z przemianami społeczno-kulturowymi, które oddziałują również na sferę religijną. Tezy „odczarowanego świata” zostały obalone, ludzie nadal potrzebują bodźca, poprzez który nadadzą sens swojemu życiu, wyjaśnią świat, wytłumaczą to, co niewytłumaczalne. Obecnie ponowne zaczarowanie świata nie obejmuje już tylko religii instytucjonalnych, ale to cały rynek duchowości zmienia swoją formę – traci strukturę monopolu, jednej tradycyjnej religii. Wiara w Polsce ma charakter selektywny, jednak wciąż występuje aktualne pojęcie „wiary narodowej”. Deklarowana wiara katolicka nie przeszkadza respondentowi w praktykowaniu feng shui, wierze w reinkarnację czy w absolut przeznaczenia. Pojawiają się inne „puzzle duchowości”, które pochodzą z różnych tradycji religijnych i kulturowych, a łączą się w synkretyczną, mozaikową duchowość ponowoczesną. Kościół, na równi ze studiami jogi czy lokalnymi wróżbitami, staje się tylko jedną z wielu instytucji, które spełniają indywidualne potrzeby wiecznie poszukiwanej transcendencji. Aby przybliżyć, czym jest nowa duchowość czy duchowość współczesna – aby zrozumieć jej genezę, formujące ją praktyki i przekonania, zawartą w niej definicję Boga i życia pozagrobowego – potrzebne są badania empiryczne. Wstępny szkic takich badań został przez nas przeprowadzony – uwzględniona próba losowa objęła 182 studentów (co można uznać za badanie pilotażowe), a wyniki i wnioski z nich płynące zostaną omówione w tym referacie.

Piotra Walkowiak
 Uniwersytet Szczeciński

Ludzie i gołębie: usieciowione relacje międzygatunkowe

Dla wielu ludzi gołębie pozostają wyznacznikiem aktywnego funkcjonowania w obrębie własnego gospodarstwa oraz poza jego granicami. Hodowla tych zwierząt stała się wszechobecna na świecie i wpływa na budowanie i polepszenie relacji społecznych pomiędzy jednostkami zaangażowanymi w hodowlę oraz osobami, które chcą poprawić swoje funkcjonowanie w sferze społecznej. Hodowanie gołębi jest zestawem złożonych praktyk osadzonych w sieci powiązań społecznych, które stanowią o fundamentalnej stronie społeczności hodowców gołębi. Coraz częściej zwracana jest uwaga na relacje dokonujące się nie tylko pomiędzy ludźmi, ale w tym przypadku między ludźmi i zwierzętami, a dokładniej – gołębiami. Celem wystąpienia jest ukazanie relacji, jakie dokonują się między wybranymi hodowcami oraz ich gołębiami a także roli zwierząt w procesie socjalizacji. Wystąpienie ma na celu ukazanie ich wspólnego funkcjonowania oraz odpowiedzi na pytanie, czy dokonujące się między nimi relacje mają charakter autoteliczny, czy instrumentalny.

Aneta Rumak

Uniwersytet Rzeszowski

Metoda biograficzna – znaczenie subiektywności w procesach społecznych. Kilka uwag na kanwie pojęcia podmiotowości Wilhelma Diltheya

Celem wystąpienia będzie przybliżenie metody biograficznej jako metody jakościowej w badaniach socjologicznych, obecnej od dłuższego czasu a wciąż nie traktowanej z należytą powagą. W badaniach biograficznych uwaga skupiona jest na jednostkach, przejawia się tam zatem głównie indywidualizm. Jednak, jak wskazywali W. Thomas i F. Znaniecki, analiza historii życia nie ma na celu ukazania przede wszystkim cech jednostek, lecz stara się ujawnić, jakie ogólne elementy one zawierają. Reprezentując historię życia jednostek, metoda biograficzna ma dać dostęp do realiów życia zbiorowości społecznych. Te same punkty zdają się odgrywać centralną rolę w ujęciu autobiografii przez W. Diltheya w kontekście jego ustanawiania nauk o człowieku w opozycji do nauk przyrodniczych. Na poglądach tego myśliciela skupię swoją uwagę, gdyż po pierwsze, pojęcie podmiotowości jest dla niego istotne w odniesieniu do autobiografii. Po drugie zaś, autobiografia jako kompleksowe spojrzenie na swoje życie przez dany podmiot jest podstawą, na której to życie może być najlepiej rozumiane przez innych. Odnosi się to zarówno do indywidualnego życia, jak i świata historycznego. Rozwinięcie powyższych rozważań może pozwolić na niemałą rehabilitację badań autobiograficznych, traktowanych jako nierzetelne i pozbawione pierwiastka prawdziwości.

Marcin Baumann

Uniwersytet Jagielloński

Sposoby wykorzystania KAD w analizach problemów społecznych współczesnych miast – wyniki badań własnych

Moje wystąpienie prezentować będzie wyniki badań z mojej pracy magisterskiej z wykorzystaniem KAD: „Mechanizmy tworzenia się dyskursów wokół terenu byłego Obozu KL Płaszów w nurcie symbolicznego interakcjonizmu”. W swoich badaniach dokonałem próby uchwycenia różnic, które udało mi się zauważyć w sposobie formowania się dyskursu z perspektywy różnych aktorów społecznych w kontekście określonych płaszczyzn funkcjonowania miasta. Przegląd materiałów historycznych, prasowych oraz dokumentów urzędowych, a także analiza wybranych tekstów na podstawie aspektów urbanistycznych, ochrony środowiska oraz kultury i historii pozwoliła uchwycić mi istotne elementy sporu zaangażowanych grup. W swoim wystąpieniu oprócz przedstawienia wyników chciałbym zasygnalizować mocne strony KAD w poszukiwaniu rozwiązań problemów społecznych miast oraz „dobre praktyki” w zakresie efektywnego analizowania danych.

Piotr M. Statucki

Uniwersytet Łódzki

„Życie na oślep”? Propozycja badania stosunku do przyszłości w życiu codziennym

Celem mojego wystąpienia jest prezentacja koncepcji badawczej rozprawy doktorskiej. Pragnę w niej zająć się stosunkiem Polaków do przyszłości w kontekście ich życia prywatnego i zawodowego. W pierwszej części referatu mam zamiar podzielić się głównymi inspiracjami teoretycznymi. Czas stanowi problem interdyscyplinarny, dlatego możliwe odwołania wykraczają poza teksty typowo socjologiczne. Druga

część poświęcona będzie omówieniu propozycji metodologicznych. Badanie planuję przeprowadzić zgodnie z procedurami metodologii teorii ugruntowanej. Analiza może objąć różnego rodzaju źródła: wywiady swobodne, pamiętniki, materiały poświęcone zarządzaniu czasem czy planowaniu karier zawodowych. Wypływający z badania obraz przyszłości świadczyć będzie najpewniej o szerszych zjawiskach bieżącego życia społecznego.

Angelika Kapuścik, Olga Korczyńska, Ksawery Olczyk

Uniwersytet Łódzki

Wątpliwości etyczne związane z procesem badawczym na podstawie własnych doświadczeń

W przedstawianym referacie poruszymy temat wątpliwości etycznych związanych z rozstrzygnięciami dokonywanymi na poszczególnych etapach procesu badawczego. Będziemy odnosić się do przeprowadzonego przez nas badania jakościowego, dotyczącego relacji w rodzinie. Zderzyliśmy się z wieloma sytuacjami, które rozbudziły w nas refleksje związane z moralnością oraz etyką socjologa. W trakcie prezentacji chcielibyśmy omówić kilka istotnych wątków i związane z nimi wątpliwości: Jakich rozstrzygnięć musi dokonać badacz już na etapie przeglądu literatury? Z jakimi wyzwaniami mierzy się badacz podczas doboru technik badawczych? Jakie wątpliwości pojawiają się w momencie tworzenia scenariusza wywiadu? Jak przebiegało przeprowadzenie wywiadów? Z jakimi wątpliwościami badacz mierzy się w trakcie procesu analizy materiału? Jakie doświadczenia wynieśliśmy z całego procesu badawczego? W referacie podzielimy się własnymi doświadczeniami z innymi młodymi socjologami, ale także chcemy wymienić się możliwymi przemyśleniami na temat etyki badawczej.

Andrzej Strzałkowski

Instytut Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk

Konfrontacja dewzrostu z przepisami dotyczącymi działalności gospodarczej – prezentacja empirycznego projektu badawczego

Zaprezentuję projekt badawczy dotyczący dewzrostu, a mianowicie koncepcji według której obniżenie poziomu konsumpcji i produkcji oraz odejście do wzrostu gospodarczego jest niezbędne do sprostania kryzysowi klimatycznemu. Luka badawcza to zbyt słaba operacjonalizacja wielu postulatów dewzrostu dotyczących działalności gospodarczej, która może sprawiać problemy w wypracowywaniu konkretnych, systemowych rozwiązań prawnych opartych o tę koncepcję. Dążąc do jej wypełnienia chcę osiągnąć dwa cele. Po pierwsze, sformułować w języku teorii praktyk społecznych model biznesowy not-for-profit, odzwierciedlający część postulatów biznesowych dewzrostu. Po drugie, skonfrontować wypracowany model praktyk not-for-profit z polskimi i unijnymi aktami prawnymi. W tym celu wykorzystam metody jakościowej analizy treści. Ponadto przeprowadzę wywiady jakościowe z wybranymi interesariuszami w celu porównania wyników analizy aktów prawnych z perspektywą tychże interesariuszy.

Andrzej Frączysty
Uniwersytet Łódzki

Etnografia wielostanowiskowa dyskursów i praktyk terapeutycznych – zarys problematyki

Przedmiotem projektu jest analiza i opis mechanizmów upodmiotowienia wytwarzanych na przecięciu oddziaływania ideologii późnego kapitalizmu oraz dyskursów i praktyk współczesnej psychoterapii w jej najpowszechniej spotykanych odmianach i nurtach. Dla zbadania tego, jak wytwarzana jest i podtrzymywana – roboczo mówiąc – „podmiotowość terapeutyczna” w Polsce (traktowana – za szkołą Nicolasa Rose’a – jako „technologia autonomii”) w ramach różnych nurtów terapeutycznych (poznawczo-behawioralnego, psychodynamicznego, systemowego oraz szkół psychoanalitycznych), proponuję zbudować trzy pokrewne, choć niesprowadzalne do siebie nawzajem, konteksty teoretyczne (krytykę ideologii, socjologiczne ujęcia systemów wiedzy eksperckiej oraz problematykę „urządzenia”). Część empiryczna projektu bazować będzie na częściowo ustrukturyzowanych wywiadach z terapeutami i terapeutkami wymienionych nurtów oraz na autobiograficznych tekstach osób korzystających z psychoterapii zebranych poprzez specjalnie do tego celu stworzoną platformę internetową. Ramą metodologiczną proponowanego projektu jest etnografia wielostanowiskowa Georga E. Marcusa. Hipotezą badawczą rozważaną w toku postępowania badawczego będzie teza od lat obecna w naukach społecznych głosząca, że „kultura terapeutyczna” (w tym psychoterapia) przyczynia się do kulturalizacji różnych klasowych. W ramach wystąpienia chciałbym nieco bardziej szczegółowo opowiedzieć o założeniach mojego projektu, a przede wszystkim przedstawić zebrany sposób jego realizacji, licząc na informację zwrotną dotyczącą poszczególnych planowanych elementów rozprawy.

Michał Frąckiewicz, Nikodem Szynol
Uniwersytet Warszawski

Antydepresanty i tożsamość w ramach kultury terapeutycznej

Przedmiotem wystąpienia będzie prezentacja wyników badań jakościowych nad przemianami tożsamości osób przyjmujących leki przeciwdepresyjne. Takie osoby znajdują się w nieoczywistej i złożonej sytuacji tożsamościowej, której transformacje przedstawiamy przy pomocy kategorii analitycznych: piętna, autentyczności i zdrowia psychicznego. Kategorie te zostały zaczerpnięte z krytycznych opracowań kultury terapeutycznej – w rozumieniu E. Illouz – czyli specyficznej konstrukcji dyskursywnej, wytworzonej w obrębie publiczności mieszczańskiej, która stanowi dominujący język narracji o przyjmowaniu leków psychotropowych. Akcent położony na ową kulturę znajduje swe uzasadnienie w doborze próby badawczej, którą stanowi grupa młodych dorosłych zamieszkujących wielkie miasta. Udało nam się wyłonić szereg dylematów tożsamościowych, pojawiających się w trakcie farmakoterapii. Powiązanie ich z dyskursem kultury terapeutycznej ujawnia ścieżki ich interpretowania i rozwiązywania. Nowa rama daje możliwość uzupełnienia obrazu samoidentyfikacji dotkniętych osób w kontekście społecznym i wyjaśnia wysoki stopień niezadowolonia na tle częstości przepisywania leków.

Gabriela Bednarek, Dominika Nikiel, Paulina Delega
 Uniwersytet Warszawski

Wymiary tożsamości Anonimowych Alkoholików – trzeźwienie w programie Dwunastu Kroków

Tematem naszego referatu jest konstrukcja tożsamości alkoholików trzeźwiejących w programie AA w jednym z mazowieckich miasteczek. Referat opracowano na podstawie badań jakościowych przeprowadzonych metodami wywiadu indywidualnego (rozmowy z uzależnionymi i ich bliskimi) oraz grupowego, z zastosowaniem techniki autoetnografii. Skupiamy się na tym, jak przynależność do grupy Anonimowych Alkoholików formatuje tożsamość uzależnionych. Efekty procesu trzeźwienia rozważamy na trzech wymiarach tożsamości: intrapersonalnym, metafizycznym i społecznym. Kluczowe dla kształtowania nowego Ja jest pogodzenie się ze swoim nałogiem i wybaczenie sobie, możliwe dzięki zawierzeniu Bogu. Poprzez wspólną pracę w programie Dwunastu Kroków alkoholicy odbudowują relacje międzyludzkie. Wchodzą w porzucone w przeszłości role społeczne, jednocześnie przyjmując nową – członka wspólnoty AA, którego misją jest służyć Bogu, rodzinie i innym uzależnionym.

Julia Zając
 Uniwersytet Jagielloński

Stan wiedzy społeczeństwa polskiego na temat kryzysu bezdomności – raniąca stereotypizacja a edukacja obywatelska

Gdy człowiek wypowiada blahe słowa „wracam do domu”, dla niektórych może oznaczać to stres, przemoc, ulicę, mosty, alkohol, zimno i głód. Stworzony przez autorkę na podstawie przeprowadzonych badań raport ukazuje istotny wpływ poziomu edukacji obywatelskiej na rozpowszechnianie niezgodnych z prawdą przekonań i udzielania nieświadomej pomocy, mogącej pogłębiać kolejne stadia kryzysu danego człowieka. Rozważania należy rozpocząć od badania przyczyny popularyzacji nieprawidłowych przekonań na temat bezdomności. Bez informacji o stanie szkolnictwa, jakości debaty publicznej czy ocenie skali stereotypizacji nie można stwierdzić, gdzie znajduje się właściwe źródło problemu oraz jakie jest jego nasilenie. Problematykę bezdomności w Polsce charakteryzuje panująca niewiedza, niska liczba publikacji naukowych, a także utrudnienia związane z dostępem do informacji. Celem wystąpienia będzie przedstawienie wyników badań, które stanowiły asumpt do stworzenia raportu.

Martyna Olszak
 Uniwersytet Warszawski

Podejście do (nie)jawności płac w Polsce wśród osób na stanowiskach menedżerskich

Pomimo społecznego poparcia wobec transparentności wynagrodzeń wiele firm w Polsce utrzymuje oferowane stawki w tajemnicy. W tej pracy zostało przedstawione podejście osób na stanowiskach menedżerskich do niejawności oraz jawności płac. Omówione też i wykorzystane zostały pojęcia i teorie z zakresu socjologii pracy oraz dane z przeglądu aktualnych raportów i badań na temat jawności oraz niejawności płac. Przeprowadzone badanie empiryczne oparte jest na indywidualnych na wpół ustrukturyzowanych wywiadach z osobami na etatach menedżerskich. W pracy zaprezentowana jest rola osób na stanowiskach menedżerskich w negocjacji wynagrodzeń oraz ich stosunek do jawności i niejawności płac. Pokazano również, czego można się dowiedzieć dzięki rozmowom z menedżerami o regułach panujących na rynku pracy na temat wynagrodzeń oraz jakie są czynniki sprzyjające i niesprzyjające jawności płac.

Marta Faustyna Chmielevska

Uniwersytet Warszawski

Zaradna jak swacia, odpowiedzialny jak swat – wzorce kobiecości i męskości w polskiej społeczności na Wileńszczyźnie na podstawie tradycyjnych ról weselnych

Przedmiotem analiz przedstawionych w prezentacji będzie układ ról kobiecych i męskich, występujący na tradycyjnych polskich weselach na Wileńszczyźnie. Wileńskie wesele to złożony system ról, symboli oraz interakcji społecznych, a także bogata obrzędowość. Wychodzę z założeń antropologiczno-socjologicznych i opisuję obrzędy weselne jako sytuacje, w których uzewnętrzniają się wartości wyznawane przez uczestniczące w nich jednostki. Poszczególne role i wiążące się z nimi oczekiwania analizuję pod kątem preferowanych wzorców kobiecości i męskości. Do opisu wesela wykorzystuję terminologię teatralną Erwinga Goffmana, która doskonale oddaje dramaturgiczny charakter uroczystości. Materiał empiryczny został zebrany podczas dwóch etapów badania jakościowego: obserwacji terenowych oraz wywiadów pogłębionych z nowożeńcami oraz weselnymi muzykantami, wodzirejami i DJ-ami. Na podstawie analizy materiału empirycznego formułuję wnioski dotyczące preferowanych cech weselnych postaci, wynikających z nich wzorców kobiecości i męskości oraz samej mniejszości Polaków na Wileńszczyźnie.

Julita Prusak

Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu

A Wy, kiedy będziecie mieć dzieci? – stanowisko młodych osób w Polsce wobec perspektywy rodzicielstwa

Zbierane i publikowane przez Główny Urząd Statystyczny dane jasno wskazują, że czynnik dzietności w Polsce spada. Ponadto osoby decydujące się na dzieci są obecnie starsze niż 10 lat temu. Wpływa to na obniżony przyrost naturalny, a prognozy wskazują, że trend ten nie zamierza się zmienić. Co wobec tego o posiadaniu potomstwa sądzi młode, produktywne pokolenie, które właśnie lub tuż za chwilę zasili rynek pracy i zmuszone jest w większości zmierzyć się z odpowiedzialnościami determinowanymi przez dorosłość? Wystąpienie będzie prezentowało wyniki i interpretację autorskiego badania kwestionariuszowego przeprowadzonego jesienią 2022 r. wśród osób w wieku 18-26 lat. Ankieta zawierała pytania na temat osobistych deklaracji, dotyczących planów na posiadanie lub nieposiadanie potomstwa i uzasadnienie tego zdania. Badanie z założenia jest wstępem do większego projektu, który ma zostać przeprowadzony przy pomocy metod badań jakościowych w ciągu 15 lat.

Maria Malicka

Collegium Civitas

Spoleczna percepcja zawierania przez pary homoseksualne związków partnerskich i małżeństw. Analiza wywiadów pogłębionych z mieszkańcami Piaseczna w dwóch pokoleniach (dziadków i wnuczków)

Celem pracy jest omówienie na podstawie wywiadów pogłębionych problematyki związków partnerskich i małżeńskich zawieranych przez osoby homoseksualne w kontekście społecznej percepcji Polaków. Pierwsza część pracy to wyjaśnienie kluczowych definicji, takich jak: małżeństwo, homoseksualizm, małżeństwa homoseksualne, społeczność LGBT+, związki partnerskie, etykietowanie. Poruszone zostaną

kwesie związane z innością – homoseksualista jako inny (Kapuściński, Środa, Gofman) a także teoria etykietowania (Giddens). W tej części pracy zawarte jest też porównanie związków partnerskich i małżeńskich osób homoseksualnych w Polsce i na świecie. Druga część pracy to postawienie pytań badawczych i analiza wywiadów pogłębionych z dwoma pokoleniami Polaków (dziadkowie i wnukowie). Trzecia część to analiza wniosków. W pracy została dokonana analiza na podstawie wywiadów pogłębionych z 16 osobami oraz literatury.

Joanna Wójcik

Uniwersytet Warszawski

Czy istnieją jeszcze jakieś granice? Analiza obrazu współczesnych związków i relacji młodego pokolenia

W XXI wieku można zaobserwować dynamiczne przemiany społeczne, również na polu relacji romantycznych i seksualnych – przykładowo według badania przeprowadzonego na zlecenie Brit BBC aż 24% ankietowanych Polaków rozważyłoby wejście w relację poliamoryczną, gdyby był to sposób na uratowanie ich związku, a aż 23% respondentów zadeklarowało, że zdarzyło im się być w relacji z więcej niż jednym partnerem w tym samym czasie. Ostatnio coraz więcej mówi się o konsensualnej niemomonogamii. W prasie i internecie pojawia się coraz więcej artykułów poświęconych związkom otwartym, gdzie występuje obopólne przyzwolenie partnerów na kontakty z innymi osobami oraz związkom poliamorycznym, rozumianych jako relacje, w których uczestniczą więcej niż dwie osoby, powiązane ze sobą seksualnie i romantycznie. Wyżej wspomniane relacje cechuje podłoże emocjonalne, które nie występuje np. w przypadku swingersów. Przesunięcie granic jest możliwe do zaobserwowania również w związkach monogamicznych. Jednakże rzeczą konieczną we wszystkich przypadkach jest postawienie granic, które określą ramy moralności, mające zagwarantować poprawne funkcjonowanie relacji. Autorka zaprezentuje wyniki badania ilościowego, przeprowadzonego za pomocą techniki CAWI (Computer-Assisted Web Interview) na reprezentatywnej próbie respondentów w wieku od 18 do 26 lat. Badania te objęły przede wszystkim obszar dotyczący sfery seksualnej, przyzwolenia na kontakty z innymi osobami oraz sposobu definiowania i rozumienia zdrady w związku. Wyniki badań poddane zostaną interpretacji z perspektywy socjologii moralności.

Wiktoria Woźniak-Konieczka

Uniwersytet Adama Mickiewicza

Systemowy aspekt outsourcingowania opieki rodzicielskiej opiekunkom–imigrantkom

Zależności migracyjne, jakie ukształtowały się w ostatnich dekadach w skali globalnej, pokazują, że popularność konkretnych kierunków migracji i podejmowanie jej przez powtarzające się typy osób nie są przypadkowe. Globalny podział pracy zapewnia krajom przyjmujących imigrantów nieustające bogacenie się, zastępując brak globalnej struktury politycznej, która łączyłaby państwa. Tendencje, jakie pojawiają się w obszarze pracy imigranckiej a także w tworzeniu miejsc produkcji poza granicami danego kraju, są ważnymi elementami globalnego systemu pracy. Oba te zjawiska okazały się być skutecznym sposobem na znalezienie tanich pracowników, obniżenie kosztów produkcji i zwiększanie zysków. Analizując działania reprodukcyjne, zważając na ich sukcesywne utowarowianie, pragnę usytuować je w kontekście gospodarki światowej. Globalna ekonomia wiąże się z wypełnianiem braków jednego państwa zasobami zaczerpniętymi z innego, co widać wyraźnie na przykładzie pracy reprodukcyjnej i prób rozwiązania problemu niedostatku „kobiecej” opieki w krajach rozwijających się poprzez importowanie kapitału opiekuńczego.

Kamila Albin

Uniwersytet Warszawski

Proces stawania się aktywistką w autobiograficznych narracjach kobiet z niepełnosprawnością

W wystąpieniu zaprezentuję wstępne wyniki badań realizowanych w ramach projektu „Aktywistki, liderki, (samo)rzeczniczki. Doświadczenie aktywizmu w autobiograficznych narracjach kobiet z niepełnosprawnością w Polsce”. Celem prowadzonych badań jest poddanie dogłębnej analizie biograficznych narracji kobiet – aktywistek z niepełnosprawnościami w Polsce i przez to poznanie ich indywidualnych doświadczeń aktywistycznych, motywów ich zaangażowania społecznego oraz refleksji na temat istniejących barier w podejmowaniu działań aktywistycznych. Posługując się paradygmatem socjologii interpretatywnej, w wystąpieniu przyjrę się, jak przebiega proces stawania się aktywistką. Na podstawie analizy autobiograficznych narracji wyodrębnię jego etapy i punkty zwrotne. Ponadto spróbuję zidentyfikować nadawane przez kobiety z niepełnosprawnością sens ich działań społecznych.

Mateusz Gregorski

Uniwersytet Warszawski

Porównanie systemów wsparcia dla studentów z niepełnosprawnościami na uczelniach polskich i hiszpańskich

Referat składający się z analizy wywiadów, przeprowadzonych na uczelniach polskich i hiszpańskich. Na podstawie anonimowych ankiet i dostępnej literatury autor opracuje propozycje usprawnienia działania jednostek wsparcia studentów z niepełnosprawnościami.

Julia Wiśniewska, Anna Cybulska

Uniwersytet Warszawski

Badanie świadomości spektrum autyzmu oraz ADHD wśród studentów Uniwersytetu Warszawskiego

Przeprowadzone badanie dotyczy poziomu wiedzy o spektrum autyzmu oraz zespołu nadpobudliwości psychoruchowej z deficytem uwagi (ADHD) wśród osób studiujących na Uniwersytecie Warszawskim. Naszym celem było zdiagnozowanie następujących zagadnień: jak dobrze społeczność UW jest zaznajomiona z neuroatypowością i skąd czerpie przekonania na jej temat, a także co wpływa na poziom świadomości w tej kwestii. Do przeprowadzenia badania zastosowaliśmy utworzoną przez nas ankietę internetową, którą udostępniłyśmy na grupach i konwersacjach studenckich. Opracowując ankietę, bazowaliśmy na mitach dotyczących obu zaburzeń. W badaniu wzięło udział 170 osób. Wyniki pokazały, że osoby studiujące na UW są dobrze obeznane z tą kwestią. Źródła wiedzy, które wyszczególniły osoby ankietowane, wskazują na znaczenie samorzecznictwa i jego możliwości korzystania z różnego rodzaju mediów społecznościowych. To wskazówka do przeprowadzania tego rodzaju badań na różnych uczelniach a także poza nimi.

Julia Zajac

Uniwersytet Łódzki

Kategoria obcości w perspektywie klasowej

W referacie chciałabym podjąć rozważania na temat eksploatowanej w socjologii jakościowej kategorii obcości, jednak skupiając się na jej wymiarze klasowym. W dobie dominacji dyskursów neoliberalnych, gdzie pojęcia klasy, tożsamości i interesu klasowego zostały „wybrulowane” z przestrzeni publicznej, emocje odczuwane w związku z klasowością późnokapitalistycznych relatywnie otwartych społeczeństw wciąż są żywe. Dobrą egzemplifikację, ale i teoretyczną refleksję nad wspomnianymi wyżej problemami, odnajdziemy w publikacjach, takich jak: „Co z tym Kansas?”, „Obcy we własnym kraju” czy „Powrót do Reims”. Niejako właśnie te publikacje wyznaczają ramę podejmowanej przeze mnie refleksji na temat obcości w perspektywie klasowej. Łącząc przy tym poziom makro i mikrospołeczny, dzięki różnym poziomom analizy, od grupowych doświadczeń opisywanych przez T. Franka „rednecków”, po biograficzne i autobiograficzne wątki zawarte w publikacjach D. Eribona i A. Hochschild.

Anna Boruc

Uniwersytet Jagielloński

Wytwarzanie kapitału moralnego w narracji Black Lives Matter

Podsumowanie analizy (auto)narracji ruchu Black Lives Matter (BLM) na podstawie informacji udostępnionych na oficjalnej stronie organizacji. Referat zawiera opis procesu tworzenia kapitału moralnego przez ruch BLM na podstawie teorii kapitału moralnego, teorii traumy oraz teorii pamięci zbiorowej. Traumogennym wydarzeniem w narracji BLM jest transatlantycki handel czarnymi niewolnikami, który ustanowił podwaliny przyszłej, nowej grupy społecznej: Afroamerykanów, odczuwających konsekwencje traumy doznanej przez ich przodków. Czarni ludzie świata są w narracji BLM ofiarami strauumatyzowanymi, posiadającymi kapitał moralny, a sprawcą ich cierpień jest system zbudowany na wykorzystywaniu pracy, ciał i umiejętności czarnych ludzi. Będąc w posiadaniu kapitału moralnego BLM przekształca go na kapitał ekonomiczny, symboliczny i społeczny.

Forum Młodych Socjologów na FB

POLSKIE TOWARZYSTWO SOCJOLOGICZNE
ODDZIAŁ WARSZAWSKI